

52202202 : สาขาวิชาภาษาไทย

คำสำคัญ : ชื่อ / การตั้งชื่อ / เรือประมง

กฤติกา ชูผล : ชื่อเรือประมงในจังหวัดสมุทรสงคราม : การศึกษาตามแนวบรรพชีวินวิทยา
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : ผศ.ดร.สมชาย สำเนียงงาม. 177 หน้า.

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการตั้งชื่อเรือประมงในจังหวัดสมุทรสงคราม ศึกษาที่มาและความหมายของชื่อเรือประมง รวมทั้งความเชื่อและค่านิยมที่สะท้อนจากชื่อเรือประมงในจังหวัดสมุทรสงคราม โดยข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์คือชื่อเรือประมงในจังหวัดสมุทรสงครามที่ได้จากการสัมภาษณ์จำนวนทั้งสิ้น 350 ชื่อ

ผลการศึกษาพบว่าชื่อเรือประมงในจังหวัดสมุทรสงครามมีจำนวนพยางค์ตั้งแต่ 2 พยางค์ จนถึง 7 พยางค์ โดยพบชื่อที่มีจำนวน 4 พยางค์มากที่สุด วิธีการประกอบชื่อเรือประมงมี 4 รูปแบบ ได้แก่ วิธีการประกอบชื่อด้วยคำ วิธีการประกอบชื่อด้วยคำและตัวเลข วิธีการประกอบชื่อด้วยอักษรย่อและคำ และ วิธีการประกอบชื่อด้วยอักษรย่อ คำ และตัวเลข ซึ่งพบวิธีการประกอบชื่อด้วยคำและตัวเลขมากที่สุด

ด้านที่มาและความหมายของชื่อเรือประมงในจังหวัดสมุทรสงครามพบว่า มีการเลือกใช้ที่มาและความหมายทั้งสิ้น 16 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่มาและความหมายเกี่ยวกับความสัมพันธ์กับเรือประมงลำอื่น กลุ่มที่มาและความหมายเกี่ยวกับลำดับเรือประมง กลุ่มที่มาและความหมายเกี่ยวกับประวัติเจ้าของเรือประมง กลุ่มที่มาและความหมายเกี่ยวกับบุคคลที่มีความสัมพันธ์กับเจ้าของเรือประมง กลุ่มที่มาและความหมายเกี่ยวกับความเชื่อ กลุ่มที่มาและความหมายเกี่ยวกับความดีงาม กลุ่มที่มาและความหมายเกี่ยวกับเรือและสมรรถนะของเรือ กลุ่มที่มาและความหมายเกี่ยวกับความเจริญรุ่งเรือง กลุ่มที่มาและความหมายเกี่ยวกับชัยชนะ กลุ่มที่มาและความหมายเกี่ยวกับธรรมชาติ กลุ่มที่มาและความหมายเกี่ยวกับทรัพย์สิน ของมีค่า กลุ่มที่มาและความหมายเกี่ยวกับความเชื่อชาวยุทธ กลุ่มที่มาและความหมายเกี่ยวกับประเทศไทย กลุ่มที่มาและความหมายเกี่ยวกับการเกิด กลุ่มที่มาและความหมายเกี่ยวกับความมั่นคงปลอดภัย และกลุ่มที่มาและความหมายเกี่ยวกับความยิ่งใหญ่ ทั้งนี้พบกลุ่มที่มาและความหมายเกี่ยวกับความสัมพันธ์กับเรือประมงลำอื่นมากที่สุด เมื่อวิเคราะห์โครงสร้างทางความหมายของชื่อเรือประมงในจังหวัดสมุทรสงครามพบว่า ชื่อเรือประมงในจังหวัดสมุทรสงครามมีโครงสร้างทางความหมายตั้งแต่ 1 กลุ่มที่มาและความหมาย ไปจนถึงโครงสร้างทางความหมายแบบ 5 กลุ่มที่มาและความหมาย โดยพบโครงสร้างทางความหมายแบบ 2 กลุ่มที่มาและความหมายมากที่สุด

ผลการศึกษาดังกล่าวสะท้อนความเชื่อและค่านิยมของคนไทยหลายประการ ได้แก่ ความเชื่อเรื่องโชคลาภ ความเชื่อเรื่องตัวเลข ความเชื่อเรื่องสิริมงคล ความเชื่อเกี่ยวกับศาสนาและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ค่านิยมเกี่ยวกับความสำคัญของครอบครัว ค่านิยมความภาคภูมิใจในตนเอง ค่านิยมในการให้ความสำคัญต่ออาชีพประมง และค่านิยมเกี่ยวกับความเจริญรุ่งเรือง ชัยชนะ และความมั่งคั่ง

ภาควิชาภาษาไทย

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2554

ลายมือชื่อนักศึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ .....

52202202 : MAJOR : THAI

KEY WORD : NAMES / NAMING / FISHING BOATS

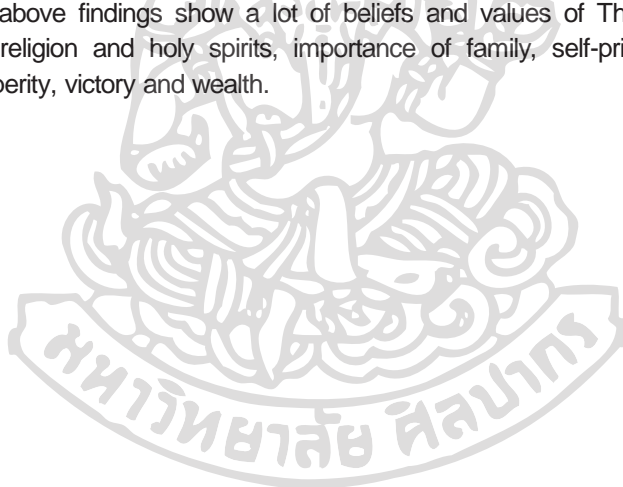
KITTIKA CHOOPHOL : NAMES OF FISHING BOATS IN SAMUT SONGKHRAM PROVINCE : AN ETHNOSEMANTIC STUDY. THESIS ADVISOR : ASST.PROF.SOMCHAI SUMNIENGGAM, Ph.D. . 177 pp.

The purpose of this research is to analyze names of fishing boats in Samutsongkhram province with regard to naming methods, sources and meanings, and beliefs and values. The data are 350 names collected from interviews.

The results of the study are as follows. Names of fishing boats in Samutsongkhram province are composed of two to seven syllables, four-syllable names are of most frequency. There are 4 kinds of combinations in fishing boats naming: word-word combination, word-number combination, abbreviation-word combination, and abbreviation-word-number combination, the second kind of which is the most frequent combination

In terms of sources and meanings, names of fishing boats can be categorized into 16 groups: relationship to other fishing boats, numeral order, background of owners, people involved with owners, beliefs, virtue, boats and their potential, prosperity, victory, nature, treasure, skillfulness, Thailand, birth, stability and safety and greatness. Among these groups, names in the first group appear most frequently. In addition, names of fishing boats may consist of one up to five groups of sources and meanings, most of them consist of two groups of sources and meanings.

The above findings show a lot of beliefs and values of Thai people: luck, numbers, auspiciousness, religion and holy spirits, importance of family, self-pride, importance of fishing career, and prosperity, victory and wealth.

Student's signature .....

Thesis Advisor's signature .....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมชาย สำเนียงงาม อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาเสียสละเวลาให้คำปรึกษา คำแนะนำ และตรวจแก้ วิทยานิพนธ์อย่างละเอียดด้วยความเอาใจใส่และเมตตา อีกทั้งยังคงยอให้กำลังใจจนผู้วิจัยสามารถ ทำงานวิจัยจนสำเร็จลุล่วง ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ทุกท่าน ได้แก่ รองศาสตราจารย์สุวัฒนา เลี่ยมประวัตติ และอาจารย์ ดร. กรัณศุภมาส เอ่งฉ้วน ที่กรุณาตรวจแก้ไข และให้คำแนะนำ ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัย ศิลปากรทุกท่าน ที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้แก่ผู้วิจัย รวมทั้งคอยห่วงใยและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัย ในการทำวิทยานิพนธ์อยู่เสมอ

ผู้วิจัยขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ที่ให้ทุนอุดหนุนในการทำวิจัย ครั้งนี้แก่ผู้วิจัย

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเจ้าของเรือประมง ในจังหวัดสมุทรสงครามทุกท่านที่กรุณา เสียสละเวลาอันมีค่าเพื่อให้ข้อมูลการตั้งชื่อเรือประมงแก่ผู้วิจัย

ขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่กรมเจ้าท่า จังหวัดสมุทรสงคราม เจ้าหน้าที่สหกรณ์ประมง แม่กลอง และผู้ดูแลตลาดปลาแม่กลอง ทุกท่าน ที่เอื้อเฟื้อและให้ความสะดวกแก่ผู้วิจัยในการเก็บ ข้อมูลเพื่อทำวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณ คุณสิทธิกรานต์ อนุกุลรังสรรค์ และเพื่อน ๆ ทุกคนของผู้วิจัย ที่คอยให้ คำปรึกษา ช่วยเหลือ ห่วงใย และเป็นกำลังใจให้ผู้วิจัยมาตลอด ทำให้ผู้วิจัยมีกำลังใจในการทำ วิทยานิพนธ์จนสำเร็จลุล่วง ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งใจเป็นอย่างมาก

ขอขอบคุณญาติพี่น้องของผู้วิจัยทุกคน โดยเฉพาะอากง อาม่า ที่คอยให้ความช่วยเหลือ ห่วงใย และเป็นกำลังใจให้แก่ผู้วิจัยมาตลอด

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อ และคุณแม่ ที่คอยอบรมสั่งสอน เลี้ยงดู ผู้วิจัยด้วยความรัก และคอยอยู่เคียงข้าง เป็นกำลังใจให้ผู้วิจัยเสมอเมื่อยามท้อ ทำให้ผู้วิจัยเติบโตมา ด้วยความสุข และมีพลังในการที่จะทำสิ่งต่าง ๆ รวมถึงการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ ผู้วิจัยขอกราบ ขอบพระคุณเป็นอย่างสูง